

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122200974
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4122200974.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci navrhovateľky: H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. N. XXX/XXX, XXX XX L., zastúpenej Mgr. Martinom Lieskovským, advokátom so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, proti bývalému manželovi: R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. N. XXX/XXX, XXX XX L., zastúpený advokátskou kanceláriou CIMMERMANN, s.r.o., so sídlom Piaristická 1, 949 01 Nitra, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní bývalého manžela proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 17C/4/2022-25 zo dňa 22.03.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o uložení zákazu približovať sa k navrhovateľke a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke priznáva voči bývalému manželovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nariadil bývalému manželovi zákaz priblížiť sa k navrhovateľke, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jeho priblížením ohrozená na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou účasti navrhovateľky a bývalého manžela na procesných úkonoch v konaniach pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a prípadne orgánmi prejednávajúcimi priestupky. Súd poučil bývalého manžela, že je oprávnený podať žalobu, ktorou sa bude domáhať náhrady škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom tohto neodkladného opatrenia. Zároveň súd navrhovateľke neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, pretože neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu. V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 3, § 325 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a čl. 16 ods. 2 Ústavy SR. V odôvodnení súd poukázal na to, že predmetným návrhom na vydanie neodkladného opatrenia sa navrhovateľka domáhala, aby súd uložil bývalému manželovi povinnosť, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke, ktorej telesná a duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená a ďalším výrokom navrhla, aby uložil bývalému manželovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by kontaktoval navrhovateľku ktorýmkoľvek dostupným spôsobom, prípadne jej rodinných príslušníkov a blízkych osôb. Navrhovateľka návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodňovala tým, že zo strany bývalého manžela ako protistrany došlo dňa XX.XX.XXXX k fyzickému napadnutiu jej osoby, kedy ju udrel do oblasti sánky a následne o 3 dni navštívila neurologickú ambulanciu H. E. F.. Zároveň bolo zistené, že navrhovateľka urobila XX.XX.XXXX od XX:XX hod. oznámenie o priestupku na príslušnom Obvodnom oddelení Policajného zboru X. M.. K ďalšiemu psychickému útoku prišlo dňa XX.XX.XXXX, kedy navrhovateľka opätovne podala oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Z konania, ktorého sa dopúšťa bývalý manžel má reálnu obavu o svoje zdravie a život, ako aj o zdravie a

životy jej blízkých osôb a takisto bývalý manžel nedôvodne zasahuje do jej osobnostných práv a práva na súkromie.

2. Súd posúdil všetky v návrhu uvádzané skutočnosti a dospel k záveru, že v tomto prípade navrhovateľka osvedčila základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebe neodkladnej úpravy pomerov strán podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, keď je potrebné navrhovateľke poskytnúť ochranu pred ohrozením jej zdravia, pričom navrhovateľka osvedčila takúto hrozbu popisom rozhodujúcich skutočností, ako aj priložením listinných dôkazov. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia spočíva najmä v tom, že súdu sa javí, že vzťahy medzi navrhovateľkou a bývalým manželom sú narušené, jednak rozvodom a taktiež aj skutočnosťou, že navrhovateľka má známosť, v dôsledku čoho dochádza k nezhodám, ide zjavne o útoky slovnej povahy, ktoré vznikajú pri ich strete. Súd mal za to, že správanie sa bývalého manžela v bezprostrednej blízkosti navrhovateľky ohrozuje jej telesnú integritu. Pokiaľ ide o vymedzenie priblíženia sa prostredníctvom minimálnej metráže, ktorú nemožno prekročiť bez toho, aby nebol porušený uložený zákaz, mal súd za to, že postačuje uloženie zákazu v rozsahu vzdialenosti nie menšej ako 10 m. Keďže v danej veci bolo podané oznámenie o priestupku voči manželovi považoval súd za potrebné z praktického hľadiska vylúčiť uvedený zákaz v prípade vedenia tohto alebo iných súdnych, resp. iných verejných konaní.

3. Súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by uložil bývalému manželovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by kontaktoval navrhovateľku, prípadne rodinných príslušníkov a blízkych osôb v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný a ničím nepodložený, v tejto časti navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno preukazujúce opodstatnenosť vydania neodkladného opatrenia.

4. O trovách konania súd rozhodoval podľa ustanovenia § 255 ods. 1, 2 CSP. Navrhovateľka mala vo veci čiastočný úspech, súd preto žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie bývalý manžel navrhujúc napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd sa nedostatočne vysporiadal s rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/174/2021-53 zo dňa 12.10.2021, najmä s jeho výrokom o úprave styku otca s mal. dieťaťom. Týmto rozsudkom bolo manželstvo rozvedené a vo vzťahu k styku otca s mal. dieťaťom bolo rozhodnuté o spôsobe prevzatia a odovzdania ich spoločného dieťaťa. Navrhovateľka má s bývalým manželom mal. dieťa, pričom odovzdanie a prevzatie na styk s otcom sa uskutočňuje v mieste bydliska dieťaťa do rúk matky. Z tohto dôvodu je potrebné, aby bola v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia uvedená výnimka z nariadeného neodkladného opatrenia. Bývalý manžel má záujem sa stretávať so svojím mal. synom, pričom riadnym výkonom styku by otec porušoval nariadené neodkladné opatrenie. Preto navrhol, aby bol oprávnený priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov za účelom prevzatia a odovzdania mal. dieťaťa v mieste bydliska matky v čase styku.

6. K odvolaniu bývalého manžela sa vyjadrila navrhovateľka, pričom bola názoru, že napadnuté uznesenie je výrokovo správne. Ak by bývalému manželovi bolo umožnené stretávať sa s navrhovateľkou počas odovzdávania a preberania mal. dieťaťa, dochádzalo by k atakom popísaným v návrhu, pretože stretnutie by sa konalo bez prítomnosti tretej osoby. Bude na stranách, aby podali na príslušný súd návrh na úpravu práv a povinností, kde bude obsiahnutá otázka úpravy styku s mal. dieťaťom.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zákaze približovať sa k navrhovateľke a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

11. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Navrhovateľ musí k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

12. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení, navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie tohto, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia exekúcie je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia.

13. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom na vydanie neodkladného opatrenia domáhala, aby súd uložil bývalému manželovi povinnosť, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke, ktorej telesná a duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená a ďalším výrokom navrhla, aby uložil bývalému manželovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by kontaktoval navrhovateľku ktorýmkoľvek dostupným spôsobom, prípadne jej rodinných príslušníkov a blízkych osôb. Navrhovateľka návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodňovala tým, že zo strany bývalého manžela ako protistrany došlo dňa XX.XX.XXXX k fyzickému napadnutiu jej osoby. K ďalšiemu psychickému útoku prišlo dňa XX.XX.XXXX. Z konania, ktorého sa dopúšťa bývalý manžel má reálnu obavu o svoje zdravie a život, ako aj o zdravie a životy jej blízkych osôb a takisto bývalý manžel nedôvodne zasahuje do jej osobnostných práv a práva na súkromie. Svoj návrh podložila dôkazmi tak, ako to uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia. Z dôkazov predložených navrhovateľkou vyplýva, že navrhovateľka dostatočne osvedčila dôvodnosť jej obavy z porušenia jej práv, na základe čoho bolo možné konštatovať, že existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán v súlade s ustanovením § 325 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd môže neodkladné opatrenie nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne a zodpovedá zákonným ustanoveniam a vyššie opísaným zásadám, pričom obsahuje dostatočné odôvodnenie. Vzhľadom na skutočnosť, že v podanom odvolaní bývalého manžela nenamietal, že neodkladné opatrenie bolo nariadené nedôvodne, ale naopak uznal dôvodnosť jeho nariadenia a potvrdil, že je ochotný ho akceptovať, odvolací súd nepovažoval za potrebné opätovne opakovať dôvody, pre ktoré je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnej veci. Odvolací súd len

stručne konštatuje, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal danosťou zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré i správne vyhodnotil.

14. Vzhľadom na obsah podaného odvolania bývalého manžela, v ktorom bolo v podstate namietané len to, že realizáciou styku otca s mal. dieťaťom v súlade s právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/174/2021-53 zo dňa 12.10.2021 dôjde pri preberaní a odovzdávaní mal. dieťaťa v jeho bydlisku do rúk matky k porušovaniu nariadeného neodkladného opatrenia, odvolací súd posudzoval v odvolacom konaní opodstatnenosť tejto odvolacej námietky. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/174/2021-53 zo dňa 12.10.2021, právoplatným dňa 20.10.2021, súd rozviedol manželstvo navrhovateľky a jej bývalého manžela a vo vzťahu k styku otca s mal. dieťaťom o spôsobe prevzatia a odovzdania mal. dieťaťa tak, že otec si mal. dieťa prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska mal. dieťaťa riadne a včas matke. Otec ako protistrana v predmetnom konaní teda na základe tohto rozhodnutia je oprávnený sa stretávať s mal. dieťaťom, ktoré je spoločným dieťaťom navrhovateľky a jej bývalého manžela. V súlade s uvedeným rozsudkom má k preberaniu a odovzdávaniu mal. dieťaťa na styk dochádzať v bydlisku dieťaťa a priamo z rúk, resp. do rúk matky. Pri realizácii styku v súlade s rozsudkom súdu je preto potrebné, aby sa bývalý manžel priblížil k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, preto otec žiadal, aby súd uložil výnimku z nariadeného neodkladného opatrenia na čas realizácie preberania a odovzdávania mal. dieťaťa na styk. Odvolací súd sa však s touto námietkou bývalého manžela nestotožňuje, pričom zdôrazňuje, že pri nariadení neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze nepribližovania sa k určitej osobe na určenú vzdialenosť nie je možné ustanovovať výnimky podľa situácie, ktorá stranám sporu vyhovuje, inak by zmysel takéhoto nariadenia neodkladného opatrenia pominul. Ako uviedla i navrhovateľka v podanom vyjadrení k odvolaniu, ak by súd pristúpil na požiadavku bývalého manžela a určil výnimku z nariadeného neodkladného opatrenia na čas realizácie odovzdávania a preberania mal. dieťaťa, práve v takýchto situáciách by mohlo dochádzať k útokom a slovným atakom medzi stranami sporu, resp. práve takéto výnimky povolené súdom by mohol bývalý manžel na svoje nevhodné správanie využívať. Navrhovateľka by tak v čase realizácie odovzdávania a preberania mal. dieťaťa bola vystavená riziku ohrozenia jej telesnej a duševnej integrity, predovšetkým za podmienky, že pri odovzdávaní a preberaní mal. dieťaťa nemusí byť prítomná žiadna tretia osoba, ktorá by mohla pri nevhodnom konaní bývalého manžela zasiahnuť. Procesné úkony v konaniach pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánmi prejedávajúcimi priestupky, počas ktorých súd povolil výnimku z nariadeného neodkladného opatrenia, prebiehajú na verejných miestach, sú tam vždy prítomné i tretie osoby, ktoré v prípade nežiaduceho správania sa bývalého manžela vedia zasiahnuť, no v prípade manželom žiadanej výnimky by tomu tak nebolo. Z tohto dôvodu odvolací súd považoval odvolaciu námietku bývalého manžela za nedôvodnú a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie za vecne správne. Vzhľadom na vecnú správnosť napadnutého uznesenia ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Vzniknutú situáciu v súvislosti s realizáciou odovzdávania a preberania mal. dieťaťa na styk s otcom je možné účinne vyriešiť zmenou úpravy rodičovských práv a povinností, kedy súd v príslušnom konaní začatom na návrh jednej zo strán upraví odovzdávanie a preberanie mal. dieťaťa na styk s otcom spôsobom, aby ho bolo možné vykonať bez porušenia súdom nariadeného neodkladného opatrenia.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1, § 255 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke voči bývalému manželovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).